

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Choceń i jego otoczenie w 2018 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Chocień

Typ gminy: wiejska

Liczba ludności: 7961

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 5023

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 64

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 63,1%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 4698,43 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 77

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina wiejska należąca do największej liczebnie grupy 61 gmin, z dużym udziałem gmin miejsko-wiejskich i miejskich, w tym również siedziby powiatów. Są to gminy, w których liczba ludności jest większa od mediany, w gminach tych jest nieco wyższy udział osób bezrobotnych w ogólnej liczbie populacji. W tej grupie dochody własne na mieszkańca są niższe niż średnia. Przeciętne zatrudnienie na przedsiębiorstwo w sektorze MŚP jest zbliżone do średniej w województwie, przeciętne zarobki są również zbliżone do średniej, a w przypadku średnich przedsiębiorstw poniżej średniej. Przychody podatkowe na przedsiębiorstwo są poniżej średniej. Liczba przedsiębiorstw MŚP na 10 tys. mieszkańców jest poniżej średniej.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2018	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	4698,43	97,9	90,8
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	1224,29	72,5	51,0
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	4702,87	92,3	88,0
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	963,55	89,4	734,0

Wielkość sektora MŚP

W 2018 r. w gminie zarejestrowanych było 490 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2018 r. w gminie było 231 płatników składek ZUS oraz 314 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	203	101	8	2	111
ZUS (płatnicy składek)	108	100	18	5	123
REGON		468	20	2	490

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest

określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	69	29,9	0,3
Usługi (G-S)	140	60,6	0,2
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	58	25,1	0,3
Budownictwo (F)	45	19,5	0,4
Przetwórstwo przemysłowe (C)	24	10,4	0,3
Transport i gospodarka magazynowa (H)	20	8,7	0,3
Pozostała działalność usługowa (S)	9	3,9	0,2
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	2	0,9	0,5
Edukacja (P)	11	4,8	0,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	18	7,8	0,2
Kultura (R)	1	1,7	0,3

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 1381 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 27,5% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 848 osób, to jest 16,9% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 590 osób, to jest 11,7% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 371 osób, w tym 176 osób w administracji, 99 osób w sektorze opieki zdrowotnej 77 osób w sektorze edukacji oraz 19 osób w sektorze kultury, było to łącznie 7,4% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 885 kobiet i 1081 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 555 osób i 25-34 lat – 533 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

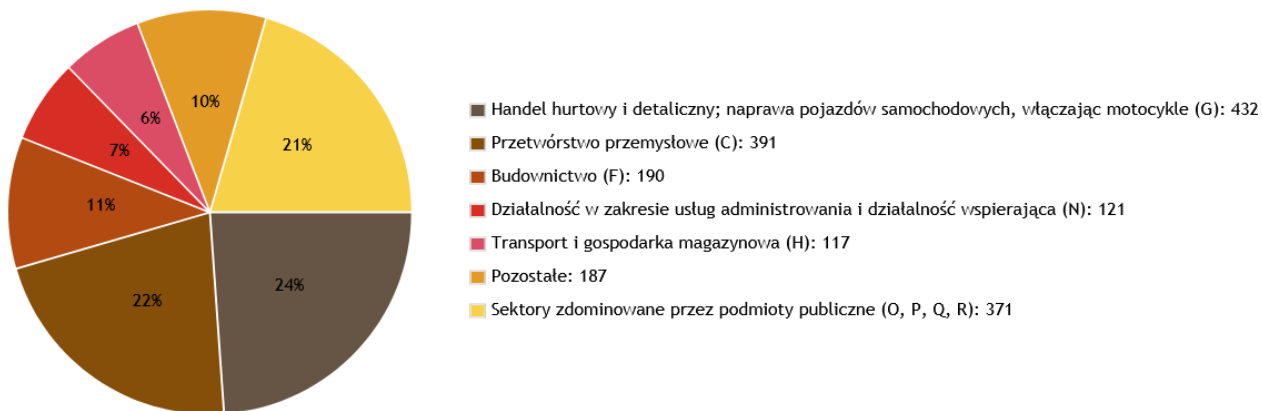
2018	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	84	0,8	6,1
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	309	3,1	22,4
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	499	27,7	36,1
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	489	97,8	35,4

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (432 osób),
- Przetwórstwo przemysłowe (C) (391 osób),

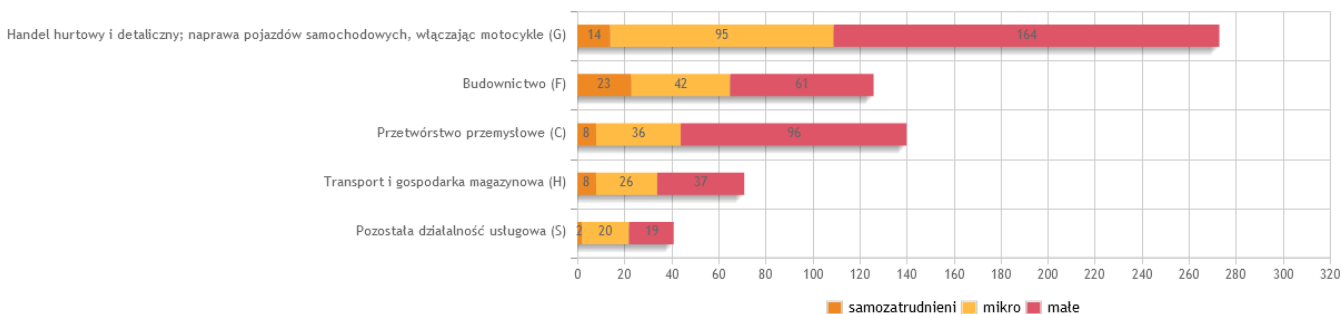
- Budownictwo (F) (190 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Chocień

Źródło: dane ZUS

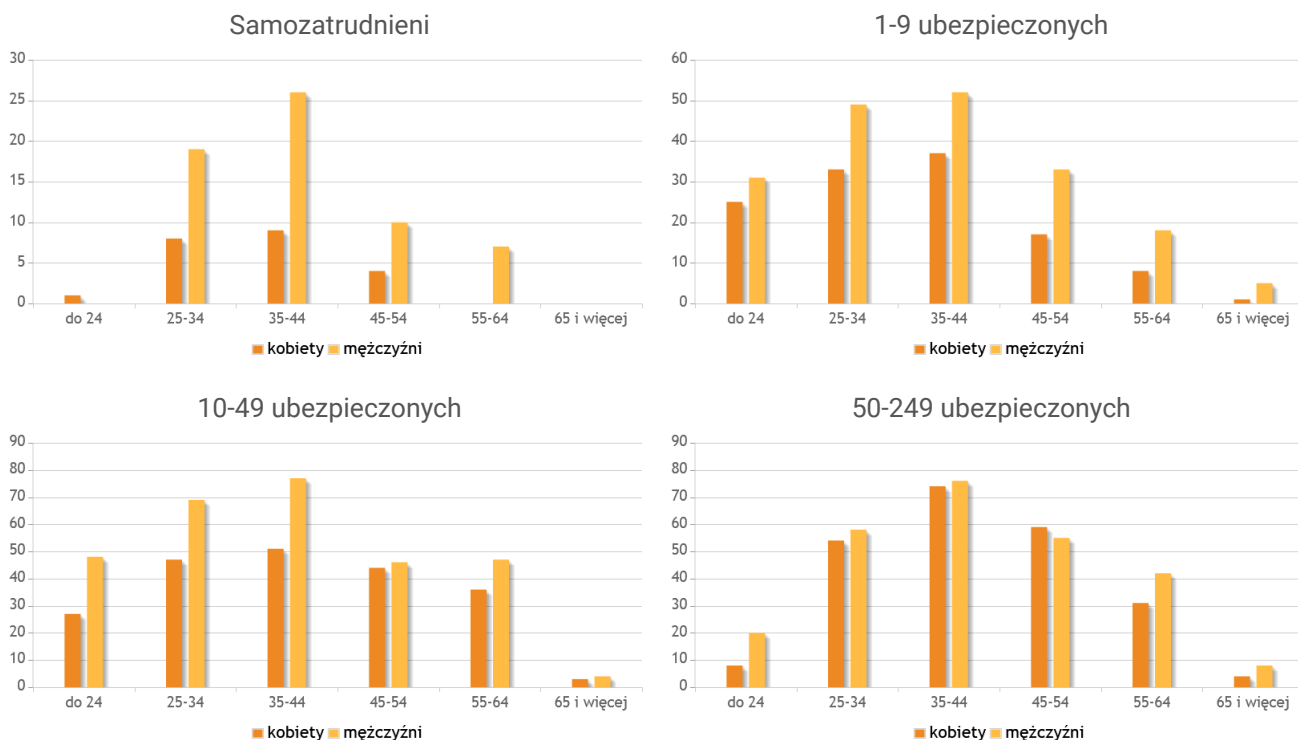
Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 885 kobiet i 1081 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 35-44 lat – 555 osób i 25-34 lat – 533 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Chocień w grudniu 2018 r. wynosiła 2730 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Budownictwo (F)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2730	1639	2158	2607	3026
Kobiety	2583	1379	2066	2701	2810
Mężczyźni	2754	1774	2247	2515	3188
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2134	1568	1523	2215	2494
Budownictwo (F)	2970	2161	1790	2724	3402
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2897	[b.d.]	1968	2462	3118
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2873	2000	2351	2350	3422
Pozostała działalność usługowa (S)	1716	315	1487	2410	1418

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	98,8	92,8	102,6	97,4	93,1
Kobiety	99,3	79,2	99,6	102,6	93,3
Mężczyźni	95,9	99,4	105,2	92,5	92,1
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	87,2	84,7	84,0	95,5	79,4
Budownictwo (F)	102,4	134,8	90,8	106,3	87,7
Przetwórstwo przemysłowe (C)	108,3	[b.d.]	102,6	103,4	98,2
Transport i gospodarka magazynowa (H)	111,7	113,6	111,5	98,0	113,3
Pozostała działalność usługowa (S)	79,7	20,5	90,1	110,8	61,5

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	97,4	91,2	102,3	95,0	89,7
Kobiety	97,9	78,5	99,9	100,5	90,2
Mężczyźni	95,3	97,4	104,6	90,0	88,5
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	87,4	85,3	82,0	92,4	76,9
Budownictwo (F)	103,6	130,1	91,1	104,5	87,3
Przetwórstwo przemysłowe (C)	111,2	[b.d.]	98,1	101,6	96,5
Transport i gospodarka magazynowa (H)	115,9	110,6	113,7	97,3	108,3
Pozostała działalność usługowa (S)	70,2	17,9	83,5	106,2	52,7

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Chocień według danych podatkowych funkcjonuje 111 przedsiębiorstw, w tej grupie 8 to przedsiębiorstwa małe, a 2 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (1062,5%). W przypadku małych przedsiębiorstw 62,5% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 37,5% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Chocień

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	101	48	0	0	149
PIT 36L	23	22	3	0	48
PIT 28A	79	15	0	0	94
PIT 28B	0	0	0	0	0
CIT	0	16	5	2	23
Łącznie	203	101	8	2	314

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 189 781 364 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Chocień

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	17 491 056	15 936 991	0	0	33 428 047
PIT 36L	12 644 700	42 622 900	5 306 500	0	60 574 100
PIT 28A	4 968 025	2 578 569	0	0	7 546 594
PIT 28B	0	0	0	0	0
CIT	0	25 803 140	34 693 364	62 839 900	123 336 404
Łącznie	35 103 781	86 941 600	39 999 864	62 839 900	224 885 145
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	13,7	27,0	21,1	38,2	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Chocień łącznie wyniosły 14 040 262 zł, co stanowiło 7,4% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2018 r. w gminie Chocień

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	2 419 172	1 054 787	0	0	3 473 959
PIT 36L	2 991 250	6 329 800	818 720	0	10 139 770
PIT 28A	4 684 305	2 419 285	0	0	7 103 590
CIT	0	1 325 679	1 922 494	169 497	3 417 670
Łącznie	10 094 727	11 129 551	2 741 214	169 497	24 134 989
Jako % przychodu	28,8	12,8	6,9	0,3	10,7
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	41,8	46,1	11,4	0,7	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2018 r. w gminie Chocień

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	173 178,77	332 020,65	0,00	0,00	224 349,31
PIT 36L	549 769,57	1 937 404,55	1 768 833,33	0,00	1 261 960,42
PIT 28A	62 886,39	171 904,60	0,00	0,00	80 282,91
PIT 28B	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CIT	0,00	1 612 696,25	6 938 672,80	31 419 950,00	5 362 452,35
Łącznie	172 925,03	860 807,92	4 999 983,00	31 419 950,00	716 194,73

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	129,9	59,7	0,0	0,0	83,4
PIT 36L	33,4	91,7	25,9	0,0	53,2
PIT 28A	118,6	86,4	0,0	0,0	99,5
PIT 28B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CIT	0,0	220,0	86,2	126,8	125,6
Łącznie	56,7	97,1	75,4	142,0	83,1

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	864,0	75,9	0,0	0,0	101,5
PIT 36L	42,3	100,7	27,4	0,0	60,6
PIT 28A	108,4	83,5	0,0	0,0	91,6
PIT 28B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
CIT	0,0	164,0	77,5	50,7	90,0
Łącznie	55,9	98,0	71,5	55,4	49,7

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.